

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Ordo Eqvitvm Periscelidis quem Vulgo Garterij nuncupant in Angliæ, siue
Magnæ Britanniaë Regno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

ORDO EQVITVM PERISCCELIDIS
quem Vulgo Garterij nuncupant in Anglia, siue
Magna Britannia Regno.

Eduardus III. Anglorum Rex inuictissimus, vt Arturi Regis qui orbicularis mensuræ Equitum Sodalitium toto adeo terrarum orbe decantatum, instituerat, memoriam refricaret; quum de Gallis atque Scotis, capto Ioanne Rege Gallia, & Dauide Scotiae sapius triumphasset, nobilissimam cōscripsit Equitum auratorum societatem: Quos, vt aliqui produnt, ob periscelide suam in prælij, quod feliciter cesserat, tesseram datam, *Garterij*, siue Periscelidis Equites nominauit, & S. Georgij Cappadocis tutelæ, ad cuius honorem in castro suo VVindesori templum exstruxerat angustissimum, dedicauit.

Symbolum ordinis de Garteri. Hi cæruleo subligari aureis litteris Gallicæ inscripto. *Honi soit, qui mal' y pense*, idest, *Malè vereat ei qui malè cogitat*, & quod peculiare ordinis symbolum est, sinistram tibiam paulo in-

fra genu substringunt, & aura fibulæ in concordia symbolum, tamquam vinculo arctissimæ societatis, connectunt. Vt esset inter eos quasi quædam confocitatio, & communitas virtutum; chlamydiq; securum album D. Georgij rubra Cruce perinsigne adpictum teste Polydoro Virgilio, gestauit. Collare verò, quod magnum vocant, & quo solemnibus inaugurationis diebus sodales insigniri mos est ex eadem crurali fascia, siue corrigia, sapius iterata, & rosis alternatim rubris, & albis, quod Lancastræ, & Eboracensis familiæ iam pridem existit symbolum, distinguitur; appensa D. Georgij Bellatorum præsidis effigie. Nonnulli tamen ad Periscelidem, siue Garterium Reginae, vel potius Ioannæ Comitissæ Sarisburiaë eximia pulchritudine foeminæ, referunt: quod ipsi choreas agitanti deciderunt.

Collare ordinis.

cidit & Rex è terra sustulit, ridente
multitudine nobilium adstante, & il-
lo respondete futurum, vt breui sum-
mus honor eiusmodi Periscelidi ha-
beretur. Hæc vulgus perhibet, nec
vilis sanè hæc videatur, origo, cum
vt ait ille, *nobilitas sub amore iacet*.

Bern. Girar-
dus lib. 1. 5.

Sunt etiam qui huius ordinis inuen-
tionem multò antiquiorem faciunt,
cum ad Regem Richardum I. refe-
runt, Eduardumque tandem reduxis-
se credunt; quam verè ignorare se
dicit, Guilielmus Camdenus Britan-
nicarum Rerum scriptor studiosissi-
mus, etsi fidei adstruendæ antiquum
eius institutionis exemplarè fecialis
cuiusdam libro desumptum produce-
re non grauetur. Cæterum *Garteriani*
collegij solemnità Vindisoriæ quotan-
nis stato die D. Georgio Equitum
tutelari sacro, præsidente Rege cele-
brantur: Mosque est, vt commilito-
nes galeam, & scutum cum gentilitijs
insignibus (vti tradit Paulus Iouius)
imitatione cæterorum ordinum, con-
spicuo templis loco suspendant. In
quorum societatem potencissimi qui-
que orbis Christiani Principes coo-
ptari, instar maximi honoris duxe-
runt, & iam à prima institutionè in
hunc ordinem, qui è XXVI. Equiti-
bus constat, Reges adscripti fuerunt,
plus minus XXII. præter Angliæ Re-
ges, qui eiusdem Præsides siue, vt

Sonnevius

vocant, *Supremi* habentur, vt duces,
& alios maximi nominis taceam plu-
rimos. Eorum verò nomina qui pri-
mi in hunc ordinem adsciti, & vul-
gò *Fundatores Ordinis* dicuntur,
adiungere libuit, nec enim
eorum fama obliteranda
est, qui illa tempestate,
animo, & virtute mi-
litari in paucissimis

erant, eoque
nomine
D. Georgij, & Gar-
teriano insigni
amplifica-

EDuardus III. Angliæ Rex; Eduar-
dus filius eius natus maximus: *Insignia &*
Princeps VVallix, Henric. Dux Laca-
striæ; T. Comes VVaruici; Capdall
de Buche, Radulphus Comes Staffor-
diæ; Guilielmus de Monte acuto Co-
mes Sarisburix, Rogerus de mortuo
mari Comes Marchix, Ioannes de in-
sula, Bartholomæus Burgvvasch, Ioan-
nes de Bello cåpo, Ioannes de Mohun,
Hugo Courtneus, Thomas Hollådus,
Ioannes Greij, Richard. Fitz Simon,
Milo Stapleton, Thomas VValle, Hu-
go VVrothesleij, Nigellus Loring,
Ioannes Chandos, Iacobus de Andleij,
Ocho Hollandus, Henricus Eme, Zan-
chettus Dabridgecourt, Guil. Paga-
nellus. Ritus atq; ceremonix, quibus
maxima solemnitate pro ordinis emi-
nentia. Equites eliguntur, & *VVinde-*
sori installantur: statutaque quibus
viuunt, huiusmodi commilitones,
quam iustis vix contineantur volumi-
nibus, hic angusto sermonis filo per-
stringi nequeunt, ad Franciscum San-
souinum, & Thomam Millestū; apud
quæ omnes ab instituto ordine Equi-
tes, & ad nostram vsque ætatem sub
singulis Regibus electi recensentur,
lectorem remittere libuit.

Lib. de no-
bilitate po-
litica.

Ad orbicularis autem versatilisque *Tabala vo-*
mensæ institutum quod attinet, scri-
bunt Arturum Britannix Regē qua-
tuor supra viginti athletas Equestris *tunda Equi-*
ordinis (quod rei bellicæ gloria præ-
stant) insignibus nobilitasse, ac rei *tes.*
militaris scientia gloriæque magnitu-
dine pares pari omnes amore com-
plexum.

Bart. Chast-
saneus in-
catalogo
Gloria mî-
ai parte 16.

encluf. 21 plexum. Cum omnes simul accumbe-
Hætor rent, ne quis fortè se primo in loco
Boet. l. 9. constitutum gloriosè prædicaret, aut
hif. Scot. ad infimum locum deturbatum inui-
 dè cogitaret, mensam rotundam ad
 coronæ formam effingendam curauit.
 Locum in quo ij omnes accumbere

De rebus
gestis Sco-
torū lib. 4.
Galfred.
Monume-
nt. li. 9.

solebant *rotundam Arturi Tabulam*, &
 Britanni & Scoti appellant. Quam
 vulgus mensam (si fallā quadam maio-
 rum superstitione conficiatam),
 vt ait Io. Lesleus, non erret) in VVin-
 toniensi castro ad æternam rei memo-
 riam solenniter conseruatam, mi-
 litumque equestrium nominibus vni-
 usque notatam, tamquam Arthuri-
 nam suspicere solet. At recentioris
 esse ætatis autumat Guil. Camdenus.
 Superioribus enim seculis, cum vir-
 tutis bellicæ exercendæ gratia, mili-
 tares decursiones, (*Torneamenta* vo-
 cant) frequenter haberentur, huius-
 modi mensis vsi erant, ne quod di-
 scrimen inter magnates nobilesque ex
 ambitione existeret. Et veteri sanè,
 vt videtur, instituto: Gallos enim an-
 tiquos circularibus mensis circumsedi-
 disse, armigerosq; eorum scuta fe-
 rentes à tergo adstitisse, memorat
In libro
Deiposo-
ph.
 Athenæus.

E QVITES BALNEI In Anglia.

DE Militibus, siue Equitibus Bal-
 nei, nihil antiquius mihi legenti
 hætenus occurrit; quam in vsu fuisse
 apud veteres Francos, & Henricū IV.
 Angliæ Regem, ea die qua inaugu-
 ratus est in arce Londinensi, qua-
 draginta sex armigeros, qui præce-
 dente nocte vigilassent, & balneo vsi
 essent, Equites creasse, singulis tunicas
 virides ad talos dimissas, cum
 manicis strictis & *Minuevia* pellitas
 donasse: eosque gestasse ad humerum
 finistrum duplicem funiculum ex al-
 bo serico cum *torulis dependentibus.
 Hi superiori seculo ex flore nobilitatis,
 qui nondum gradum Eque-
 strem accepissent, feligi in Regum &

* *Tassels.*

Reginarum inauguratione & nuptijs
 solebant: Aliquando etiam cum eo-
 rum filij in Principes Valliæ vel
 Duces inuestirentur, aut militari bal-
 theo cingerentur, plurimis adhibitis
 ceremonijs. Qui ad hunc ordinem
 suscipiendum à Rege euocantur (nec
 hanc rem exquisitè persequar) pridie
 quam creantur, heremiticam vestem
 cineritiam, cum cucullo, pileolo li-
 neo, & ocreas induti, sacra deuoti
 accedunt, vt militiam suam quasi
 Deo in primis militaturi, auspicien-
 tur, vnà cenant, singulisq; mini-
 strant duo armigeri, & puer affecla.
 A cœna in cubiculum se recipiunt,
 vbi paratur singulis lectulus cum ve-
 larijs rubris armisq; suis gentilitijs
 affixis, & iuxta vas balneatorium,
 linteis opertum, in quo cum se Deo
 commendauerint se abluunt; vt de-
 incept corpore animoq; mundo esse
 admoneantur. Postremo benè ma-
 ne, instrumentorum musicorum so-
 no excitantur, easdemque vestes in-
 duunt. Tunc Angliæ Constabularius,
 Marescallus & alij, quos Rex con-
 stituit, eos accedunt, nominatim suo
 ordine euocant, & iusurandum
 proponunt: scilicet, vt Deum, ante
 omnia colant, Ecclesiam defendant,
 Regem honorent, eius iura propu-
 gnent, viduas, virgines, orphanos
 eueantur, & iniuriam, quantum
 poterunt, propulsent. Hæc cum ta-
 ctis; Euangelijs iurauerint, ad sacra
 matutina Regijs musicis & Heraldis
 præeuntibus deducuntur, atque ab
 iisdem in cubicula reducuntur, vbi
 heremiticas vestes exuti, chlamy-
 dem holofericam rutilo Martis ful-
 gore relucentem, & galerum candi-
 dum, candidis plumis super pileum
 lineum induunt, chilocheas candi-
 do funiculo chlamydis colligant. E-
 quos sella & ephippijs scorteis nigris
 albo interstinctis, & cruce fronti
 præfixa instructos, conscendunt. An-
 te singulos suos affecla Eques gestat
 gladium capulo inaurato, ad quem
 dependent aurata calcaria, vtrunque
 armigeri obequitant. Hac pompa
 cubis